

Bilag 2 - Økonomiudvalgets, garantier, eventualrettigheder, eventualforpligtelser og selskabsdeltagelse

Garantier, eventualrettigheder og -forpligtelser			
Udvalg: Økonomiudvalget			
Kr.			
Garantier, støttet byggeri		Restgæld	Bemærkninger
Garantier, sanering og byfornyelse		Restgæld	Bemærkninger
Garantier for øvrige lån	Garantiramme	Garantibeløb	Bemærkninger
HOFOR Holding A/S	5.158.400.000	5.120.818.000	Sammenlagt for HOFOR Holding inkl. datterselskaber har Københavns Kommune stillet garanti for i alt 19,3 mia. kr.
HOFOR Vind A/S	1.115.000.000	418.078.952	
HOFOR Vand København A/S	1.200.000.000	468.710.525	Restgælden beløber sig til 10,3 mia. kr.
HOFOR Spildevand København A/S	700.000.000	627.362.399	
HOFOR Energiproduktion A/S	6.600.000.000	210.284.599	
HOFOR Fjernvarme P/S	4.100.000.000	3.305.807.749	
BIOFOS	400.000.000	153.198.165	
EKOKEM (tidligere Kommunekemi a/s og "Nord")	Ubegrænset	0	
Lånegarantier vedr. selvejende institutioner		Restgæld	Bemærkninger
Underskudsgarantier		Garantibeløb	Bemærkninger
Uopsigelige lejeaftaler	Antal lejemål	Årlig leje	Bemærkninger
Uopsigelige lejemål	19	63.131.429	Københavns Ejendomme og Indkøb indgår i 19 uopsigelse lejemål, hvor den årlige leje i alt udgør 63,1 mio. kr.
Eventualforpligtelser		Beløb	Bemærkninger
Udviklingsselskabet By & Havn I/S		18.498.735.350	Selskabet er et interessentskab, der ejes af Københavns Kommune (95 pct.) og Den Danske Stat (5 pct.). Beløbet svarer til Københavns andel af selskabets bruttogæld pr. 31. dec. 2016 (95 pct. af 19,5 mia. kr.)
Metroselskabet I/S - bruttogæld		12.424.801.000	Selskabet er et interessentskab, der ejes af Københavns Kommune (50 pct.), Den Danske Stat (41,7 pct.) og Frederiksberg Kommune (8,3 pct.). Beløbet svarer til Københavns andel af selskabets bruttogæld pr. 31. dec. 2016 (50 pct. af kr. 24,8 mia. kr.)

Garantier, eventualrettigheder og -forpligtelser			
Trafikselskabet Movia		109.195.140	<p>Beløbet er baseret på bustimer som fordelingsnøgle. Beløbet er Københavns Kommunes andel af Movias låneforpligtelse pr. 31. december 2016, opgjort af Movia i bilag 2 til selskabets årsrapport for 2016.</p>
Trafikselskabet Movia			<p>Driften af variabel Flexkørsel er organiseret i foreningen FlexDanmark F.m.b.a., som Movia er medlem af. Movia har over for foreningen garanteret en andel af feriepengeforpligtelsen, svarende til Movias andel af den samlede kørsel.</p> <p>En operatør har i 2013 rejst et krav overfor Movia om erstatning for skader på nogle ruder i et mindre antal busser som følge af opsætning af reklamer. Kravet er behæftet med stor usikkerhed og er ikke anerkendt. Et eventuelt erstatningsbeløb er ikke fastlagt, men vurderes at være begrænset på grund af bussernes alder og kontraktens længde.</p> <p>Indtægtssamarbejdet som Movia er en del af, er forpligtet til at refundere ubrugte klippekort indtil primo februar 2018. Ligeledes er Movia forpligtet til at refundere visse rejsekort solgt til engros kunder, når kortene udløber.</p> <p>En operatør har rejst krav mod Movia i anledning af, at Movias underleverandør efter det påståede fejlagtigt har afmonteret logoer på seks busser. Operatøren påstår, at busserne som resultat heraf ikke har kunnet køre. Operatøren mener at have haft et driftstab, uden dog at have fremlagt nogen former for dokumentation herfor. Kravet vurderes derfor at være behæftet med stor usikkerhed.</p> <p>Der er uenighed mellem Movia og en operatør om udskiftning af en fjernvarmeunit på en chaufførlokalitet. Det vurderes, at sagen kan falde ud til begge sider.</p>
Metroselskabet I/S - entreprenør kontrakter		6.378.000.000	<p>De indgåede igangværende kontrakter med entreprenører vedrørende anlæg af metro har en samlet restværdi på 3.725 mio. kr.</p> <p>Med henblik på driften af metro indtil december 2018 er der endvidere indgået kontrakt med en samlet restværdi på 673 mio. kr. Ud over kontraktbetalinger vil der være mulighed for incitamentsbetalinger.</p> <p>Vedrørende driften af Cityringen og Nordhavn er der indgået kontrakt med en samlet værdi på 1.980 mio. kr. i en 5 årig periode fra Cityringens og Nordhavns driftsstart.</p>

Garantier, eventualrettigheder og -forpligtelser			
<p>Metroselskabet I/S - verserende retssager</p>		<p>3.700.000.000</p>	<p>Anlægsentreprenøren på Cityringen, CMT indgav i juli 2016 krav om ekstrabetaling til Voldgiftsretten – dette for at undgå forældelse af kravene. De samlede rejste krav udgjorde 915 mio. euro. CMT anmodende dog samtidig Voldgiftsretten om at suspendere behandlingen af disse krav til senere.</p> <p>Hertil kommer elementer i nogle de indgivne krav, herunder blandt andet krav om tidsfristforlængelse, som endnu ikke er prissat. Det samlede krav udgør således lidt mere end 1 mia. EUR (ca. 7,5 mia. kr.). Metroselskabet har den 10. februar 2017 indgået en forligsaftale med CMT. Aftalen indebærer, at Metroselskabet betaler 113 mio. EUR (ca. 850 mio. kr.) til CMT. Med aftalen lukkes blandt andet en række af de af CMT rejste krav på ca. 500 mio. EUR (ca. 3,7 mia. kr.). Aftalen er dog betinget af Metroselskabets ejeres efterfølgende godkendelse. Der vil herefter restere en række krav på tilsammen ca. 3,7 mia. kr. (ca. 500 mio. EUR). De resterende krav er i juridisk forstand udokumenterede, og således varslet på et meget lidt begrundet og udokumenteret grundlag. Det er derfor Metroselskabets umiddelbare vurdering, at kravene kan afvises på det foreliggende grundlag.</p> <p>Som en naturlig del af selskabets store anlægsprojekter bliver der i kontraktforholdet mellem Metroselskabet og dets entreprenører annonceret en række krav om ekstrabetaling mv. udover, hvad der allerede er aftalt i de indgåede kontrakter. Udover ovenstående krav fra CMT er der således flere mindre udestående krav med selskabets entreprenører. Kravene drøftes og afklares løbende med entreprenørerne. Størrelsen af disse krav er forbundet med usikkerhed.</p> <p>Anlægget af metro indebærer ekspropriationer, erstatninger og lignende, for hvilket interessentskabet betaler til de berørte ejere/beboere. Størrelsen af de fremtidige erstatninger er endnu ikke afgjort.</p> <p>Metroselskabet indgår i takstfællesskabet i Hovedstadsområdet. På balancetidspunktet er der i takstfællesskabet solgt rejsehjemmel, der endnu ikke er benyttet, hvorfor Metroselskabet på balancetidspunktet har en rejseforpligtelse i forhold hertil.</p>

Garantier, eventualrettigheder og -forpligtelser			
Udviklingsselskabet By & Havn I/S		1.994.400.000	<p>Eventualforpligtelser:</p> <p>Under gennemførelse af entreprise vedrørende udvidelse af Nordhavn blev konstruktionerne endnu inden de var afleveret fra entreprenøren ZMM ramt af stormskader. Entreprenøren ZMM har meddelt By & Havn, at såfremt deres krav helt eller delvist ikke dækkes af forsikringen, vil der blive rejst et krav mod By & Havn som bygherre. De samlede skadesomkostninger er fra entreprenørens side opgjort til 204,4 mio. kr.</p> <p>Selskabet har indgået operationelle leasingaftaler på kørende materiel. Aftalerne løber i 3-7 år. Restforpligtelse 7,3 mio. kr.</p> <p>By & Havn har modtaget et krav på 18,7 mio. kr vedrørende infratrakturarbejderne i Arenakvarteret. Det forventes, at en del af kravet vil blive efterkommet.</p> <p>Vedr. metro til Sydhavnen er By & Havn forpligtet til at udbetale yderligere ejerbidrag , såfremt Metroselskabet får brug for at tage en budgetreserve (korrektionsreserve) i brug. By & Havns forpligtelse er maksimeret til 1.630 mio. kr. i 2014-priser. Det er endnu ikke selskabet bekendt, om der helt eller delvist bliver brug for at aktivere budgetreserven. Etableringen af Sydhavnsmetroen ventes at foregå frem til ca. 2023.</p> <p>Tidligere medarbejdere har via særskilt pensionskasse ret til tjenestemandspension. Pensionskassen optager ikke nye medlemmer. Det sidste aktive medlem gik på pension i 2010. By & Havn er forpligtet til ekstraordinært at indbetale den til enhver tid værende underdækning i pensionskassen baseret på en aktuarmæssig opgørelse. Pensionskassens aktiver pr. 31. december 2016 udgør 281 mio kr. (mod 282 mio. kr. pr. 31. december 2015) og pensionsforpligtelsen inkl. 4 pct. solvensmargin udgjorde 134 mio. kr. (mod 144 mio. kr. pr. 31. december 2015). Overdækningen i pensionskassen udgør 145 mio. kr. Det vurderes, at der i pensionskassens levetid ikke bliver behov for, at By & Havn indbetaler ekstraordinære bidrag til eventuel underdækning.</p> <p>I forbindelse med indgåede salgsaftaler er By & Havn forpligtet til at etablere infrastruktur og har særlige forpligtelser til at vedligeholde infrastruktur i form af veje og bolværker generelt. Der findes også visse retlige forpligtelser til at vedligeholde fredede ejendomme i ejendomsporteføljen.</p> <p>Ifølge lov om By & Havn skal selskabet tilrettelægge og gennemføre omdannelsen af havneområder i København, som ikke længere anvendes til havnedrift. Ved vurderingen af ejendommene er der taget hensyn til omkostninger, der er forbundet med udviklingen af de områder, som ikke længere skal anvendes til havnedrift. For at kunne leve op til lovens intentioner kan det blive nødvendigt, at By & Havn bidrager til særlige foranstaltninger i relation til infrastruktur og vandmiljø mv., som ikke vil indebære en stigning i By & Havns aktiver.</p>
Feriepengeforpligtelse vedr. ambulancekontrakt hos Hovedstadens Beredskab		7.900.000	Københavns Kommune har over for Hovedstadens Beredskab I/S eventualforpligtelser i forhold til feriepengeforpligtelsen, der vedrører ambulancekontrakterne

Garantier, eventualrettigheder og -forpligtelser			
I/S			
Tilbageholdte betalinger		2.300.000	Økonomiforvaltningen har tilbageholdt betalinger på en række fakturaer, da der ikke er enighed om fakturaen. Det udestående beløb optages som en eventualforpligtigelse
Rets-, ekspropriation og erstatningssager		3.650.000	Økonomiforvaltningen har nogle verserende retssager indenfor ejendomsområdet. Sagerne specificeres ikke yderligere af hensyn til det videre sagsforløb.
[Fortrolige byggesager]		160.588.368	Der er 25 verserende tvister mellem Byggeri København og entreprenører. Eventualforpligtelsens størrelse afklares endeligt ved domsfællelse.
Afkastkontoen vedr. salget af Kommunekemi		147.619	Afkastkontoen der er afsat til at håndtere løbende udgifter vedr. salget af Kommunekemi administreres af Kommunernes Landsforening. Afkastkontoen er under det aftalte niveau. I henhold til administrationsaftalen skal saldoen på afkastkontoen i forbindelse med udlodning minimum være 1,0 mio. kr. Parterne skal således have reetableret minimumsaldoen. Der er derfor behov for, at parterne samlet set indskyder 1,0 mio. kr. - fordelingen af indskuddet sker i forhold til ejerandel senest den 31. marts 2018. Københavns Kommunes andel er 147 t. kr.
Hovedstadens Beredskab I/S		9.400.000	Iht. årsregnskab 2016 for Hovedstadens Beredskab I/S har selskabet følgende eventualrettigheder: Hovedstadens Beredskab (HBR) hensætter generelt ikke til feriepengeforpligtigelser og derfor heller ikke til den feriepengeforpligtigelse, der vedrører ambulancekontrakten. Den generelle feriepengeforpligtigelse er omtalt i åbningsbalancens note 10 om eventualforpligtigelser således: " <i>Hovedstadens Beredskab I/S vederlægges ikke på stiftelsestidspunktet for de feriepengeforpligtigelser, der påhviler den enkelte medarbejder. Der er fastsat mekanismer hvorefter Hovedstadens Beredskab I/S kompenseres for sådanne udgifter, der kan henføres til afregning af ferietillæg, afregning af feriepenge til fratrådte medarbejdere mv.</i> " Værdien af den saldo til feriepengehensættelse som skulle have været overført til Hovedstadens Beredskab er opgjort til ca. 2,3 mio. kr for Frederiksberg Kommune (FB) og 5,8 mio. kr. for Københavns Kommune (KK). Hertil kommer beløbet for 2016 på ca. 3,6 mio. kr., hvilket også kan henføres til København. Det vil dermed være de beløb, som begge kommuner forpligtiger sig til at stille til rådighed for Hovedstadens Beredskab, såfremt ambulancekontrakten ophører.
Byggeri på Provstevej 5		18.109.830	Der er anlagt sag mod Københavns Kommune vedr. forsinkelse af byggeri af 131 ungdomsboliger for i alt 18,1 mio. kr.
Ekstraomkostning vedr. konkret byggeprojekt		12.300.000	Der er rejst krav mod Kommunen for 12,3 mio. kr. på grund af en forsinkelse af en konkret byggesag.
Sagsanlæg fra borger		900.000	En række sager er anlagt mod kommune fra borgere, der ønsker godtgørelse. Sagerne er verserende.
Fortrolig sag		18.909.199	Koncernservice har en verserende sag, hvor der er en eventualforpligtigelse.
Tilbageholdt betaling til leverandør af vagtplansystem i medfør af		16.768.324	Forpligtelsen vedrører ej foretaget betaling til leverandør af vagtplansystem i tidligere år i medfør af igangværende tvist.

Garantier, eventualrettigheder og -forpligtelser			
igangværende forhandlinger			Leverandører kan jf kontrakten først fakturere kommunen for udestående betalinger når Københavns Kommune har godkendt systemet.
Leasingforpligtelse		Beløb	Bemærkninger
Hyundai Fianand V/Jyske Finanas		225.852	Operationel leasingkontrakt for Hyundai Brintbil (29 mdr)
Kommune Leaing,		170.785	Operationel leasingkontrakt for Teasla (7 mdr)
Eventualrettigheder		Beløb	Bemærkninger
Udviklingsselskabet By & Havn I/S		534.000.000	Selskabet har modtaget garantistillelser vedrørende entreprisekontrakter for ca. 291 mio. kr. og garantistillelser ved indgåelse af lejekontrakter for i alt 98 mio. kr. Herudover er der en overdækningen vedr. udbetaling af tjenestemandspension på 145 mio. kr. I alt giver det en eventualrettighed på 534,0 mio. kr.
Subsidiære tilbagekøbsrettigheder, gevinstandele og tilægskøbesummer		-	Kommunen har en række subsidiære tilbagekøbsrettigheder i i en række omegns kommuner. Værdien af disse rettigheder tilfalder kun Københavns Kommune, hvis ikke primær kommunen gør brug af deres ret til at tilbagekøbe ejendommene, hvorfor de subsidiære rettigheder ikke kan opgøres værdimæssigt. Kommunens krav på evt. tillægskøbesummer og gevinstandele er ikke krav, der kan opgøres værdimæssigt. Disse krav afhænger af om de enkelte ejendomme, hvorpå disse deklarationer er tinglyst, ønsker at bygge mere/yderligere end det der oprindeligt er forudsat i skødet.
Tilbagekøbsrettigheder - udenbys almene og A-klausuler		1.458.298.000	Kommunen har en række tilbagekøbsrettigheder på almene boliger i andre kommuner, samt A-klausuler inden- og udenbys. Værdien af disse rettigheder tilfalder først Københavns Kommune ved konkrete aftaler og ved bestemte betingelser, der skal opfyldes.
Bidrag til Bryggebroen		417.195	Grundejernes bidrag for broen, opkræves fra 2007 til 2023
Forsikringssager		948.971	Kommunen har en række gamle forsikringssager, hvor det skal afdækkes om udgifterne kan dækkes af kommunens forsikringsselskab.
Retssager		20.200.000	Økonomiforvaltningen har nogle verserende retssager indenfor ejendomsområdet. Sagerne specificeres ikke yderligere af hensyn til det videre sagsforløb.
Kirkebjerg Skole (918)		25.000.000	Der er to separate sager verserende hvor eventualkravets størrelse afklares
Tilbageholdt betaling til leverandør af vagtplansystem i medfør af igangværende forhandlinger		16.768.324	Forpligtelsen vedrører ej foretaget betaling til leverandør af vagtplansystem i tidligere år i medfør af igangværende tvist. Leverandører kan jf kontrakten først fakturere kommunen for udestående betalinger når Københavns Kommune har godkendt systemet.
Fortrolig sag		26.020.096	Koncernservice har en verserende sag, hvor der er en eventualrettighed.

Låneramme og deponering 2017			
Udvalg: Økonomiudvalget			
1.000 kr.			
Låneberettigede udgifter	Beløb	Bemærkninger	
Midlertidig indkvartering af flygtninge på Ottiliavej	5.405		
Skybrudssikring af Ryparkens Idrætsanlæg	2.581	Håndtering af tag- og overfladevand	
Energibesparende foranstaltninger i Københavns Ejendomme (KEID)	32.704		
Energibesparende foranstaltninger i Byggeri København (ByK)	52.712	Energiinvesteringernes andel af helhedsrenoveringer er i gennemsnit estimeret til 15 %. Beløbet udgør derfor 15% af Byggeri Københavns udgifter til helhedsrenoveringer. Fx. <ul style="list-style-type: none"> • Ålholm Skole, helhedsrenovering (62.779 t. kr.) • Grøndalsvænget Skole - Helhedsrenovering (31.935 t. kr.) • Kirsebærhavens Skole / KKFO (30.242 t. kr.) • Brønshøj Skole, B2013 (27.368 t. kr.) 	
Udgifter ved opførelse, erhvervelse eller ombygning af skæve boliger og ældreboliger	41.162	De totale anlægsudgifter under Byggeri København fordeler sig således: <ul style="list-style-type: none"> • Døgninstitutioner for børn og unge (3.395 t. kr.), • Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede (58 t. kr.), • Plejehjem og beskyttede boliger (901 t. kr.), • Rådgivning og rådgivningsinstitutioner (1.253 t. kr.), • Botilbud for personer med særlige sociale problemer (7.714 t. kr.), • Behandling af stofmisbrugere (788 t. kr.), • Botilbud til længerevarende ophold (27.054 t. kr.). 	
I alt	134.565		
Deponering	Beløb	Bemærkninger	BR-
I alt	0		beslutning
Bevilligede træk på lånerammen	Beløb	Bemærkninger	BR-
I alt	0		beslutning

Selskabsdeltagelse										
Udvalg: Økonomiudvalget										
Selskabets navn	Selskabsform	Ansvarligt udvalg	Inskudskapital KK (1.000 kr.)	Ejerandel	Selskabets egenkapital (1.000 kr.)	Værdi af ejerandel (Indre værdi) (1.000 kr.)	Andel af hæftelse	Eventualforpligtelser (1.000 kr.)	Driftstilskud i 2017 (1.000 kr.)	Københavns Kommunes repræsentanter
Udviklingselskabet By & Havn I/S	I/S	Økonomiudvalget	428.036	95%	3.756.016	3.568.215	95%	18.498.735		Carsten Koch, Jonas Bjørn Jensen, Zenia Nørregaard, Alex Vanopslagh
Metroselskabet I/S	I/S	Økonomiudvalget	8.102.219	50%	1.579.335	789.668	50%	12.424.801		Lars Weiss, Fanny Broholm og Ali Hansen
Trafikselskabet Movia	I/S	Økonomiudvalget	2.604	13,4%	165.664	22.193	13,4%	109.195	359.302	Niels E. Bjerrum Leo Larsen, Jakob Hougaard, Ayfer Baykal, Lisa Herold
HOFOR Forsyning Holding P/S	P/S	Økonomiudvalget	1.736.000	100%	10.109.398	10.109.398		10.304.260		Ferbing og Søren Thuesen Pedersen
HOFOR komplementar A/S	A/S	Økonomiudvalget	500	100%	598	598				Leo Larsen, Jakob Hougaard, Ayfer Baykal, Lisa Herold Ferbing og Søren Thuesen Pedersen
Arena CPHX P/S	P/S	Økonomiudvalget	10.834	50%	184.911	92.456				Lars Liebst og Andreas Christensen (pr. 01-01-2017)
ARENA CPHX KOMPLEMENTAR A/S	A/S	Økonomiudvalget	250	50%	532	266				Lars Liebst og Andreas Christensen (pr. 01-01-2017)

Selskabsdeltagelse

Udvalg: Økonomiudvalget

Selskabets navn	Selskabsform	Ansvarligt udvalg	Inskudskapital KK (1.000 kr.)	Ejerandel	Selskabets egenkapital (1.000 kr.)	Værdi af ejerandel (Indre værdi) (1.000 kr.)	Andel af hæftelse	Eventualforpligtelser (1.000 kr.)	Driftstilskud i 2017 (1.000 kr.)	Københavns Kommunes repræsentanter
Hovedstadens Beredskab	I/S	Økonomiudvalget	48	79,70%	89.200	71.092	79,70%	0	273.148	Frank Jensen, Morten Kabell, Carl-Christian Ebbesen, Pia Allerslev, Ninna Thomsen og Anna Mee Allerslev (pr. 01-01-2017)
Center for Offentlig Kompetenceudvikling		Økonomiudvalget		10%*)	19.770	1.977		0	-	
Ejerlauget Saltholm	Ejerlaug	Økonomiudvalget		7%	27.442	1.784				
Københavns Kommunes Solcelleselskab	Aps	Økonomiudvalget	1.200	100%	1.200	1.200				
Center for Offentlig Kompetenceudvikling		Økonomiudvalget		10%*)	19.770	1.977		0	0	

Anm 1: Efter Københavns Kommunes regnskabsprincipper anvendes selskabernes senest offentliggjorte årsrapport i forbindelse med ovenstående tabeloversigt. For regnskab 2017 betyder det, at det er selskabernes 2016-regnskaber, der anvendes. Det bemærkes, at BIOFOS er en del af HOFOR koncernen.

Anm 2: Københavns Kommunes andel af Movia er beregnet på basis af Københavns Kommunes driftstilskud til Movia i 2016, 372.380 tkr. delt med det totale tilskudsbehov på 2.779.756 tkr. = 13 pct.

Anm 3: Københavns Kommunes eventuelt forpligtigelse for Movia er baseret på bustimerne som fordelingsnøgle er Københavns Kommunes andel af Movias låneforpligtelse pr. 31. december 2016 opgjort af Movia i Bilag 2 til selskabets årsrapport for 2016.